

1 Bijlage 7: Voorbeeld taalfiche signaalwoorden

Verband	Signaalwoorden
<p>Opsomming/ Chronologisch</p> <p><i>(Komt vaak voor bij opsommingstructuur en chronologische structuur)</i></p>	<p>en; ook; verder; bovendien; daarnaast; niet alleen ... maar ook; noch... noch...; ten eerste, ten tweede, ten derde ... ten slotte enz.</p> <p><i>Bv. In het pretpark Walibi zijn vele attracties. Er is een achtbaan en een draaimolen. Verder is er een grote glijbaan. Daarnaast is Walibi beroemd om zijn waterbaan. Ik hou noch van zwemmen, noch van schaatsen.</i></p> <p>eerst, dan, daarna, vervolgens, toen, vroeger, later, voordat, plotseling, wanneer, terwijl, tijdens, nadat enz.</p> <p><i>Bv. Ayoub was erg opgelucht, toen Myriam uiteindelijk zei dat ze naar huis wou. Eerst ging ik schaatsen, dan ging ik lopen, daarna ging ik naar de bakker. Voordat ik naar school vertrek, eet ik een banaan. Nadat (altijd + vvt!) ik een banaan <u>had gegeten</u>, vertrok ik naar school. Vroeger hield ik erg van lopen, maar nu niet meer. Mama kan koken, terwijl ze de kinderen helpt met het huiswerk. Tijdens het eten, maakte hij zijn huiswerk. Hij maakt zijn huiswerk, terwijl hij eet.</i></p>
<p>Tegenstelling en vergelijking</p> <p><i>(Komt vaak voor bij vergelijkende structuur)</i></p>	<p>maar; toch; enerzijds ... anderzijds; aan de ene kant ... aan de andere kant; in tegenstelling tot, in vergelijking met, daarentegen, hoewel enz.</p> <p><i>Bv. Celien houdt niet van pretparken, maar haar broer Sam is er verzot op. Celien houdt niet van pretparken, in tegenstelling tot Sam. Celien daarentegen, houdt wel van zwembaden. Enerzijds is hij een toegewijde huisvader, maar anderzijds zou hij soms liever buitenshuis werken. Hoewel Celien erg bang is, gaat zij toch in de achtbaan. Ik ga naar school, hoewel ik erg ziek ben.</i></p> <p>alsof (= het lijkt zo, maar het is niet zo); net (zo)als; zoals; zo ook; als enz.</p>

	<p>Bv. Sam vindt achtbanen heerlijk. Hij vindt dat net zoiets als vliegen. Hij kookt net zo goed als zijn vader. Hij keek alsof hij het cadeautje leuk vond (maar eigenlijk was hij er niet blij mee). Hij doet alsof er niets aan de hand is, terwijl hij gisteren een klap heeft gegeven aan zijn broer.</p>
<p>Oorzaak en reden + Gevolg</p> <p>(Vooraf bij verschijnselen verklaring(en)structuur)</p>	<p>door, doordat, daardoor, waardoor, hierdoor, ten gevolge van</p> <p>Bv. Ayse heeft erg lang in de draaimolen gezeten (oorzaak). Daardoor of hierdoor is ze een beetje misselijk geworden (gevolg, of: waardoor ze nu erg misselijk is. Doordat Ayse erg lang in de draaimolen gezeten heeft, is ze een beetje misselijk.</p> <p>want; aangezien; immers; namelijk; wegens; daarom</p> <p>Bv. Juan gaat niet in de achtbaan, want hij heeft hoogtevrees of: aangezien hij hoogtevrees heeft, of: omdat hij hoogtevrees heeft, of: hij heeft immers hoogtevrees, of: hij heeft namelijk hoogtevrees. Juan heeft hoogtevrees en gaat daarom niet in de achtbaan. Onze buurman werd veroordeeld wegens diefstal.</p> <p>dus, zodat</p> <p>Ik heb te lang in de draaimolen gezeten zodat ik me nu misselijk voel.</p> <p>Jelle houdt niet van water. Hij houdt dus ook niet van zwemmen.</p>
<p>Voorwaarde</p>	<p>als, <u>indien</u>, wanneer, <u>op voorwaarde dat</u>, tenzij (= als niet)</p> <p>Bv. Boris wil in de achtbaan, als/ op voorwaarde dat/wanneer/indien Aya met hem meegaat. Ik ga morgen in het meer zwemmen, tenzij het regent (= als het niet regent);</p>
<p>Doel/Middel</p>	<p>opdat, om; met behulp van</p> <p>Bv. Om niet uit de achtbaan te vallen, werd Christelle met behulp van een stevige band aan haar stoel vastgeketend. Ik leer enorm goed voor mijn examen, opdat ik zeker zal slagen.</p>

Samenvatting	<p>samenvattend, kortom (gevolgd door komma of dubbele punt)</p> <p><i>Bv. Samenvattend kunnen we dus zeggen dat Celien pretparken vooral eng vindt en dat Sam ze erg leuk vindt. Kortom, Celien vindt pretparken eng. Kortom: je kunt best op je intuïtie vertrouwen.</i></p>
Conclusie	<p>dus</p> <p><i>Bv. Sam houdt erg van pretparken en vindt het dus niet leuk wanneer Celien meegaat.</i></p>
Uitleg/voorbeeld	<p>zo, zoals; dat wil zeggen; zo; met andere woorden; bijvoorbeeld</p> <p><i>Bv. In de meeste pretparken worden de apparaten goed gecontroleerd. Zo moeten achtbanen dagelijks door de technische mensen gecontroleerd worden. Ik voel me al dagen niet lekker, zo heb ik bijvoorbeeld vaak hoofdpijn.</i></p>

Bron: eigen creatie